

ΤΡΕΙΣ ΚΑΤΗΦΕΙΕΣ- 1 -ΤΡΕΙΣ...ΜΑΥΡΙΛΕΣ!
Critic's Point

Τρεῖς ἀπανωτές κατήφειες καὶ... μαυρίλες:
[ΚΟΑ: κείμενο-παρέμβαση, Μότσαρτ κατὰ Ροδούλαν,
Ἀπέργης].

32/2014.

τοῦ ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ.

ΣΧΟΛΙΑΖΑ ΜΕ ΔΥΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ τεραστίας προσφορᾶς στὴν Ἔντεχνη Ἑλληνικὴ Μουσικὴ, τὴν πλήρη ἀπουσία της ἀπὸ τὰ ὀκτὼ προγράμματα τῆς ΚΟΑ, κατὰ τὸ 4μηνό Σεπτ.-Δεκ. 2014, ὑπὸ τὸν νέο καλλιτεχνικὸ διευθυντὴ, ὑπεύθυνο προγραμματισμοῦ της, **Στέφανο Τσιαλῆ**. Πρὸ τοῦ διορισμοῦ του εἶχε ἀφήσει λαμπρότατες ἐντυπώσεις ὡς ἀρχιμουσικὸς σὲ δύο συναυλίες, μὲ ἔργα ὅπως ἡ Συμφωνία ἀρ. 2 τοῦ Μπετόβεν, ἡ εἰσαγωγὴ τῶν βαγκνέρειων Ἀρχιτραγουδιστῶν τῆς Νυρεμβέργης καὶ τὸ συμφωνικὸ ποίημα τοῦ Ρίχαρντ Στράους *Τάδε Ἔφη Ζαρατούστρας*. Οἱ συζητήσεις μὲ τοὺς δύο ἔγιναν χωριστά, σὲ διαφορετικοὺς τόπο καὶ χρόνο. Ὁ πρῶτος, μοῦ συνέστησε νὰ τοῦ δώσω κάποια χρονικὰ περιθώρια «χάριτος». Ὁ δεύτερος, ἔχοντας συζητήσει μὲ τὸν κ. Τσιαλῆ, ἦταν ὀλοφάνερα ἀπογοητευμένος ἀπὸ τὴν, ἂν καλοκατάλαβα, ἐκδήλην ἀδιαφορία του γιὰ τὸ θέμα. Κατ' ἀρχὴν, ἀπὸ ἐμένα προσωπικά, **κάθε** κρινόμενος ἔχει ἀπεριόριστα περιθώρια χάριτος: εἶμαι πάντα ἔτοιμος νὰ ἀνυμνήσω ἀγαθὲς ἐπιδόσεις ἢ πρωτοβουλίες του, παραβλέποντας μακροχρόνιες ἀρνητικὲς ἐντυπώσεις. Ὅπως ὅμως καὶ νὰ ἐπισημάνω ἀποτυχίες, ἀγνοώντας ἐξ' ἴσου μακρὰ παρελθόντα θριάμβων —χτυπητὸ παράδειγμα ὁ πιανίστας Μαουρίτσιο Πολλίνι: τὸν ἀποθέωσα τὸ 1992, ἀλλὰ τὸν κατακεραύνωσα μετὰ μερικὰ χρόνια, ὅταν κατάντησε σκιά τοῦ ἄλλοτε ἑαυτοῦ του.

Τὰ γεγονότα ὅμως εἶναι γεγονότα. Μέχρι τέλους 2014, τὸ πρόγραμμα τοῦ Μεγάρου ἀναγγέλλει 8 συναυλίες τῆς Κρατικῆς, ἐξ' ὧν τίς

ὕπ' ἀριθ. 1, 2, 5 καὶ 7 διευθύνει ὁ κ. Τσιαλῆς, τὶς ὑπόλοιπες «κεκλη-
μένοι»: 2 Ἑλληνας, 2 ξένοι. Καὶ στὰ 8 προγράμματα δὲν ὑπάρχει οὔτε
ἓνα ἑλληνικὸ ἔργο., ἐνῶ ὁ νέος Κρατικάρχης, ἀντιγράφοντας πιστὰ τὸν
προκάτοχό του (ἐκεῖνος ἔδωσε, ἔστω, κάπου 15 παραγγελίες σὲ νέους
Ἑλληνας συνθέτες), σαλαμοποίησε ἀπαράλλακτα τὸ σύνολο τῶν συναυ-
λιῶν τῆς «σαιζὸν» βάζοντας σὲ κάθε κομμάτι ἐνεπίγραφη ταμπελίτσα: ἐκ
τῶν 8 συναυλιῶν 4 (!) ἀφοροῦν τῇ «Σλάβικῃ ψυχῇ», 2 τὸ γερμανικὸ
ρομαντισμὸ καὶ 2.... κινηματογραφικὴ μουσικὴ καὶ χριστουγεννιάτικο
πρόγραμμα. Τὰ πλεῖστα προγράμματα ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἔργα μυρια--
κουσμένα εὐρύτατα κυκλοφοροῦντα σὲ CD μὲ θαυμάσιες ἐκτελέσεις.
Γιατὶ νὰ χάσω ὥρα παρακολουθώντας λ.χ. τὴν Τρίτη Συμφωνία Σοῦμαν
ἢ τὴν Πέμπτη Σοστακόβιτς, πού τὴν ἴδια στιγμὴ ἴσως παίζονται ἀπὸ
20 ἄλλες ὀρχήστρες ἀνὰ τὴν ὑδρόγειο; Εἰλικρινά, ποιὸς ἐνδιαφέρεται πιά
πῶς παίζουν τέτοια ἔργα ἢ ΚΟΑ ἢ ἄλλες ὀρχήστρες! Ὡς τώρα ἔτσι
ἔχουν τὰ πράγματα. Ἄν ἀλλάξουν, θὰ τὸ ἀναγνωρίσουμε πρῶτοι.

Μόνον ἓνα ἀπὸ τὰ ὀκτὼ προγράμματα ὑπῆρξε ἄξιο σχολιασμῶ
ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ καταπόντισε ὁ ἀχαΐρευτος πολωνὸς ἀρχιμουσικὸς Μι-
ροσουάβ Γιατσεκ Μπουάστσυκ [Miroslaw Jacek Błaszczyk, γ. 1959
]: ἡ μετάκλησή του ὑπῆρξε ἡ πρώτη (ἀμὴν καὶ ἡ τελευταία!) πεπονό-
φλουδα τοῦ κ. Τσιαλῆ. Ἡ βιογραφία του στὸ Διαδίκτυο ὑπάρχει μόνον
πολωνικά, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ μπλὲ τοπωνύμια, καταλάβαμε ὅτι σημαντικὸ
μέρος σταδιοδρομίας του κύλησε στὴν πατρίο ἐπαρχία. Τὸ πρόγραμμά του
τρεῖς ρωσικά ἔργα, τὰ δύο πρῶτοι ἄγνωστα ἐν Ἑλλάδι, τὸ τρίτο πασί-
γνωστος ἀδάμας:

1. ΡΙΜΣΚΥ-ΚΟΡΣΑΚΩΦ, ΝΙΚΟΛΑΪ [ρωσ, Ρίμский-Кόρсаков,
Никола́й Андреевич, 1844—1908]: Εἰσαγωγή ἀπὸ τὴν κατὰ Γκό-
γκολ ὄπερα «Νύχτα Μαΐου» [ρωσ. Майская ночь], ἄγνωστη στὴ Δύ-
ση, 3 πράξεις (4 σκηνές), παγκ. α' ἐκτ. Θέατρο Μαριΐνσκυ, Ἄγ.
Πετρούπολη, 9/21 Ἰαν. 1880, ἀρχιμουσικὸς ὁ μεγάλος Ἐδουάρδος
Ναπράβνικ. Παράξενος ἀρχικὸς διάλογος κόρνου μὲ ξύλινα, ἐναλλαγές
ρωσικῆς ρομαντικῆς ἀτμόσφαιρας μὲ διάφωνα γκροτέσκα περάσματα, ἓνα
παράδοξο ρυθμικὸ χρωματικίζον θέμα, δὲν κατόρθωσαν νὰ μᾶς δόσουν
σαφῆ εἰκόνα συνόλου: ἡ ΚΟΑ ὀρυόταν σὲ ἀδιάλειπτο φορτισσίσμο.

2. ΓΚΛΙΕΡ, ΡΑΪΝΧΟΛΝΤ ΜΟΡΙΤΣΕΒΙΤΣ [ρωσ. Рейнгольд
Морицевич Глиэр, 1875-1956]: Κοντσέρτο γιὰ ἄρπα, μι ὕφ. μείζ., ἔργο

74, 3 μέρη (1938). Ἡ θαυμάσια Τσέχα ἀρπίστα Γιάννα Μπούουσκοβα [Jana Boušková] κατάφερε νὰ σωθεῖ μέσα ἀπὸ Μάελστρομ ὀρχηστρικών φορτίσιμι ἀπ' ἀρχῆς μέχει τέλους τοῦ ἔργου. Σημειώσαμε: α' μέρος: Allegro moderato: κλασσικότατο σόλο κλαρινέτο (β θέμα;): ἐνδιαφέρουσα καντέντσα, ἐπὶ τέλους ἡ σολίστ ἀκούστηκε μόνη. Καθόλου διαυγῆ νοήματα. β' μέρος, ντο ὕφ. ἐλ., σπάνια τονικότητα, χαρακτηριστικὴ τῆς ἄρπας: ἄνοστο. γ' μέρος: συνθετικὲς ἐναλλαγές-ἐκπλήξεις, ὅπου ἀκριβῶς ἀναμένονταν. Σοβιετικὸ ὑποπροϊόν, ἐνῶ στὶς 21.11.1937, ἡ Φιλαρμονικὴ τοῦ Λένινγκραντ ὑπὸ τὸ Γεβγκένι Μραβίνσκι εἶχε πρωτοπαρουσιάσει τὴν Πέμπτη Συμφωνία Σοστακόβιτς, διαχρονικὸ μουσικὸ ἀριστούργημα. Ἴσως τὸ ἀριστούργημα τοῦ Γκλιέρ παραμένει ἡ ἐκτενέστατη Συμφωνία ἀρ. 3 «Ἰλια Μούρομετς», ἔργο 42, σι ἐλ., (1911) πάνω στὸν ὁμώνυμο ἥρωα τῶν ρωσικῶν λαϊκῶν θρύλων Ἡ κατὰ τὰ ἄλλα ἔξοχη σολίστ, ὡς μπὶς ἔπαιξε μιὰν ἀξιοδάκρυτη διασκευὴ γιὰ ἄρπα τοῦ... «Μολδαύα» τοῦ Σμέτανα, πού τὸν ἔκαμε ἀγνώριστο. Κύριε ἐλέησον...

3. ΡΙΜΣΚΥ-ΚΟΡΣΑΚΩΦ, ΝΙΚΟΛΑΪ: Σεχραζάτ [Sheherazade], συμφωνικὴ σουίτα, 4 μέρη, (1888). α' μέρος: ἐκκωφαντικὰ φορτισσίσιμι κατακομματιάζουν κάθε συνοχή καὶ συνέχεια. β' μέρος: τὸ ωραιότατο ἐναρκτήριο θέμα τοῦ φαγκότου, σὰ τραύλισμα μπεκρούλιακα. Παλαβὰ tempi, ἐξπρεσιονιστικὲς ἀγριότητες καὶ κοσμογαλασιὲς μεταμόρφωναν τὰ ἠχοχρώματα μιᾶς θείας ἐνορχηστρώσεως σὲ ξεπλυμένες νερομπογιές. γ' μέρος: Στὸ ἐκτενές σόλο βιολιού, ὁ Δημήτρης Σέμσης ἦταν ἀρκετὲς φορές ἐκτὸς τόνου. δ' μέρος: ἔβαλα μολύβι καὶ σημειωματάριο στὴ τσέπη, ξεστομίζοντας τὴ γνωστὴ τούρκικη λέξη... (Αἴθουσα ΧΔΛ, 30.10.2014).

* * *

Ἡ ΣΚΗΝΟΘΕΤΡΙΑ (Θοῦ Κύριε...) Ροδούλα Γαϊτάνου πού ντεμπουτάρισε κακοποιώντας τὴ ροσσίνειο «Σταχτοπούτα», μᾶλλον μονιμοποιήθηκε στὴν ὀμάδα ἀταλάντων ὁμο...ἀτέχνων τῆς τῆς Λυρικῆς, ἀφοῦ φέτος ἀνέλαβε, παρακαλῶ, τὴ διδασκαλία, ἐνὸς μοτσάρτειου ἀριστουργήματος, τοῦ «Ἐτσι κάνουν ὅλες» [Così fan tutte, ὄπερα μπούφφα, 2 πράξεις, κείμ. Lorenzo Da Ponte, παγκόσμια «πρώτη», Βιέννη, Burgtheater, 26 Ἰαν. 1790]. Ἔργο μεσογειακὰ φωτεινὸ, παραθαλάσσιο καὶ γαλάζιο (τὸ ἔχω δεῖ σὲ πλῆθος διδασκαλιές!) ἀφοῦ ξετυλίγεται

στή Νεάπολη, ὑπὸ τῆ σκιά τοῦ Βεζούβιου: κατὰ κυριολεξίαν ἡ Ροδούλα μας τοῦ «ἄλλαξε τὰ φῶτα», μεταφέροντάς το σὲ ψυχοπλακωτικὸ βικτωριανὸ σαλόνι, μὲ φόντο ἓνα μαυροπόρφυρο τοῖχο, στὰ ὕψη τοῦ ὁποίου ἀνοίξε δύο πόρτες *trompe l'oeuil* (ἀπὸ κάπου πρέπει νὰ μπαινόβγαιναν τὰ πρόσωπα...) πὺ γιὰ νὰ λειτουργήσουν σέρνονταν ὡς ἐκεῖ δύο κλίμακες, τόσο ψηλές ὅσο καὶ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ βελουδοκαπλαντισμένος βικτωριανὸς τοῖχος ἦταν γεμάτος μὲ ὅ,τι διανοεῖται νοῦς ἀνθρώπου: πελώριες παλαιϊκὲς φωτογραφίες ἢ προγονικὰ πορτραῖτα-χαλκογραφίες, βάζα, πάσης γεωγραφικῆς προελεύσεως, ἐποχῆς καὶ μεγέθους γλυπτὰ, κунηγετικά τρόπαια, δύο κλουβιά, ὡς καὶ δύο βιτρίνες μὲ συλλογὲς πεταλούδων.

Τὸ ἔργο, ὡς πασίγνωστον, ἐστιάζεται σὲ ἕξη πρόσωπα ὅλα κι' ὅλα: τὸ φιλοσοφημένο ἀρχοντάνθρωπο Ντὸν Ἀλφόνσο, τὴν πανέξυπνη οἰκιακὴ βοηθὸ θὰ λέγαμε σήμερα Ντεσπίνα καὶ τὰ δύο ζεύγη ἐρωτευμένων. Ἡ χορωδία διαδραματίζει ἐλάχιστο ρόλο. Αὐτὴ τὴν κατ' ἐξοχὴν ὄπερα δωματίου, σὲ καιροὺς λιτότητας, δίχως λόγο καὶ αἰτία, ἡ Ροδούλα μας μετέτρεψε σὲ...χολλυγουντιανὴν ὑπερπαραγωγὴ: ἡ αὐλαία ἀνοίξε σὲ σκηνὴν γεμάτην καμαριέρες πὺ ξεσκόνιζαν, ἐνῶ τὶς κλίμακες τοῦ Ἰακώβ κατέβαιναν μὲ τὶς βαλίτσες τους, ἄρτι ἀφιχθεῖσαι ἐκ Φερράρας, οἱ Φιορντιλίτζι καὶ Ντοραμπέλλα. Στὶς καμαριέρες προσθέστε καὶ ἕξη γκρούμ, πὺ, γύρευε γιατί, συνόδευαν μὲ μουγκρητὰ τὸ πρῶτο ρειτσιτατίβο τῆς Ντεσπίνα. Ὅλα αὐτὰ ἐπιβάρυναν ἀνάιτια τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς (μὲ λεφτὰ φορολογούμενων ζώων, σαχλαμαρίζετε βρέεεε!). Τὶ χρειάζονταν λ.χ. καμαριέρες γιὰ νὰ κουβαλήσουν τὶς...περικεφαλαῖες τῶν δῆθεν ἐπιστρατευμένων Γκουλιέλμο καὶ Φερράντο; Σκηρικὰ καὶ κοστούμια (ἐν συμπνοίᾳ μετὰ τῆς Ροδούλας;) ὑπάγραφε κάποιος Γιώργος Σουγλίδης, ξεσαλώσας μὲ τὴ μεταμφίεση τῶν δύο ἀνδρῶν σὲ Ἀλβανούς: μαῦρα ψηλὰ καπέλλα 19ου μὲ φτερά...ἱροκέζων ἐρυθροδέρμων ἀλλὰ καὶ ἀλογοουρές (ναί, νὰ σὰς χαρῶ!), πέδιλα, ρεδιγκότες καὶ ὁ ἓνας τοῦλάχιστον «μπλοῦ τζήν». Ὡς καὶ...μποῦργκες φοροῦσαν, ἂν καλοθυμόμαστε κάποιες «ἀπαρηγόρητες» κεντῆστρες.

Μουσικὴ καὶ φωνές: ἀρχικῶς εὐπρεπεῖς φωνητικὰ οἱ Μυρτῶ Παπαθανασίου (Φιορντιλίτζι) καὶ Εἰρήνη Καραγιαννῆ (Ντοραμπέλλα), προΐούσης τῆς παραστάσεως παρουσίασαν ἀδυναμίες καὶ διαφορὲς τίμπρου ἀπὸ περιοχὴ σὲ περιοχὴ, μικρομπαλλαρίσματα καὶ ὠχρότητες

στά ρετσιτατίβα. Καλλίτερη σχετικά ή Μυρσίνη Μαργαρίτη (Ντεσπίνα), άπλως αναλώσιμοι οί Διονύσης Σούρμπης (Γκουλιέλμο) και Άντώνης Κορωναίος (Φερράντο), ένω ό Χριστόφορος Σταμπόγλης φανέρωσε έκδηλα συμπτώματα φωνητικῆς και ύποκριτικῆς καχεξίας. Γενικά όλοι ύπάκουαν στο κέλευσμα «Ό σώζων έαυτόν σωθήτω». Εύφημη μνεία στον Άγαθάγγελο Γεωργακάτο (διεύθυνση χορωδίας) και άριστείο άρετῆς και άνδρείας στον άρχιμουσικό **Μίλτο Λογιάδη** που υπερασπίστηκεν όλομόναχος τῆ θεία παρτιτούρα. "Εφυγα με τῆν τελική συγχορδία τῆς α' πράξεως. Το ίδιο θα έκανε και ό Τζώρτζ Μπέρναρντ Σω, μέγας μουσικοκριτικός, ύπογράφων ως «Κοντραφαγκόττο», που έλεγεν ότι δε χρειάζεται να φῶς όλόκληρο το αύγο για να καταλάβεις ότι είναι κλούβιο. "Ετσι ξεστόμισα ξανά τῆν τούρκικη λέξη, μαζί με άλλες, που δέν γράφονται: στο Έλλαδιστάν του 2014 Λυρικάρχης και Κρατικάρχης, διασπαθίζουν ανεξέλεγκτοι το χρῆμα μας, δίχως καν να πλαισιώνονται, από μια καλλιτεχνικήν έπιτροπή. Συμπέρασμα: ένας ακόμη πύργος στο Σινικό Τείχος τῶν φιάσκων τῆς Λυρικῆς (Όλύμπια, 2.11.2014· «πρώτη»: 24.10.2014).

* * *

ΤΡΙΤΗ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΑ λιγότερο επώδυνη κατήφεια ή συναυλία του Ergon Ensemble, πάλι υπό το **Μίλτο Λογιάδη**, που ή διακοπή τῆς αναντικατάστατης προσφορᾶς του με τῆ μακαρίτισσα (μη ξεγελιόμαστε...) Όρχήστρα Χρωμάτων, στάθηκε καιριο πλήγμα τῆς πολιτιστικῆς μας ζωῆς. "Ισως ό ίδιος (αν)έγκέφαλος που διόρισε τον κ. Τσιαλῆ επί κεφαλῆς τῆς Κ.Ο.Α. έφτιαξε εδρα μποζουκιου στο Ώδεϊο Άθηνων (φρίξον ἤλιε!) διορίσας μάλιστα καθηγητή γνωστό μπουζουκαστέρα που οί μαθητές του θα τροφοδοτοῦν τὰ παραλιακά σκυλάδικα. Αυτοί είναι οί πανίσχυροι Ταλιμπάν τῆς μουσικῆς μας... "Αν ἤμουν 50 χρόνια νεότερος θα έπιανα καλάσνιοκωφ...

Πίσω στο Ergon Ensemble και στο πρόγραμμά του «Ό Άγνωστος Στρατιώτης: 1914, ένας αιώνας μετά» που υποτίθεται ότι μνημόνευε τῆν έναρξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, όπου το μακλεισό του Βερντέν (τουλάχιστον και οί δύο πλευρές αντιπαρέτασαν ένόπλους) δέν συγκρίνεται με τῆ φρίκη τῶν στρατοπέδων συγκεντρώσεων και του

Ἐλοκαυτώματος, σήμερα συγκρίσιμη δυστυχῶς μὲ Ταλιμπάν καὶ τζιχαντιστές. Πρῶτο μέρος:

ΣΤΡΑΒΙΝΣΚΥ ΓΚΟΡ [Stravinsky, Igor , 1882-1971]: Ἡ ἱστορία τοῦ Στρατιώτη, κείμε. τοῦ Ἑλβετοῦ Charles-Ferdinand Ramuz (1878-1947) γιὰ βιολί, κοντραμπάσο, κλαρινέτο, φαγκότο, κορνέτα (ἢ τρομπέτα) τρομπόνι καὶ κρουστά γιὰ τρεῖς ἠθοποιούς (στρατιώτης, ἀφηγητής, διάβολος) καὶ ἓνα ἢ περισσότερους χορευτές. Ἐδῶ οἱ ἠθοποιοὶ ἦσαν δύο: ὁ Τάσος Ἀποστόλου (εὐκρινέστατος ἀφηγητής καὶ στρατιώτης) καὶ ὁ Φάνης Μουρατίδης (Διάβαλος), πού μᾶς ἐξουθένωσε μὲ τελείως ἀκατάληπτα καὶ ἥκιστα...διαβολικὰ πιανισσίσιμι. Τοὺς χορευτές, ἀντικατέστησε ταινία κινουμένων ἐν τῇ γενέσει τους καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀκινήτων σχεδίων τῆς *YeastCulture* (sic), κατὰ τὸ πρόγραμμα βρεταννικὴ εἰκαστικὴ ὁμάδα—γιατὶ ἔπρεπε καὶ καλὰ νὰ τὴν ξέρουμε ὅσο καὶ ἂν ἀποδεχόμαστε ὀλόψυχα τὴν ταινία; Ἡ πασίγνωστη πιά σελίδα ἀποδόθηκε ὑπέροχα σὲ ὅλη τὴ ἐγκεφαλικῶς μεγαλοφυᾶ της εὐρηματικὴ ἀπὸ τὸ Λογιάδη.

ΑΠΕΡΓΗΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ (γ. Ἀθήνα, 1945): Ὁ ἄγνωστος στρατιώτης, (2014;) παραγγελία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Ὄργανισμοῦ Κέντρων Συμφωνικῆς Μουσικῆς ἄλλως ECHO (γύρευε τί σημαίνει...), σὲ συνθέτη ἀηδῶς πολυγράφο πιά. Ἐδῶ «ἀντλεῖ ἐλεύθερα ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Κάφκα πάνω στὸ μῦθο τῆς Βαβέλ»: πρόκειται, πρόκειται γιὰ τὸ διήγημά του *Τὸ Μέγα Σινικὸν Τεῖχος*. Τὸ ἔργο εἶναι γιὰ βαρύτονο σόλο (Holger Falk) καὶ ἐνόργανο σύνολο ἴδιο μὲ τοῦ Στραβίνσκι, μὲ προσθήκη, ἂν δὲ σφάλλω, β' κλαρινέτου καὶ β' φαγκότου. Κατὰ τὸ πρόγραμμα: «Ἐνας ἀντρας μοναδικὸς ἐπιζῶν ἀπὸ τὴν καταστροφή, προβάλλει μέσα ἀπὸ ἐρείπια πού καπνίζουν καὶ σὲ πτώματα. Ὄταν ὁ τρόμος φτάνει σὲ τέτοια ἐπίπεδα, καταφεύγει κανεὶς στὴν τσιρκολάνικη φάρσα. Διαφορετικὰ γίνεται ἀφόρητος, ἐξηγεῖ ὁ Γιῶργος Ἀπέργης. Καὶ μὲ τὴν τσιρκολάνικη φάρσα ὅμως δὲν ἦταν λιγότερο ἀφόρητος: Ἀγνοώντας τὸ καφκαϊκὸ κείμενο, δὲν τὸ συσχετίζουμε μὲ τὸ ἀκρόαμα: ὄντως φωνητικὴ jongleurie καὶ clownerie ἐντυπωσιάσασα τὸ κοινό. Ἐπὶ 30'-40', ὁ ἐκπληκτικῆς δεξιότηχίας Φάλκ, ἐξέπεμπε ὅ,τι ἤχους καὶ κραυγές διανοεῖσθε, πλήν... ὅποιαδήποτε μορφῆς τραγουδιοῦ. «Συνόδευαν» τὰ ὄργανα σὲ ἀκατάσχετην ἠχητικὴν εὐκοιλιότητα. Συνιστᾶται τσαΐ μὲ λεμόνι καὶ λαπαῶς. (Ἀΐθουσα Δημήτρης Μητρόπουλος, 9.11.2014). —————